

Zákonitosti šíření infekčních onemocnění

8.4.2014

Jana Tichá

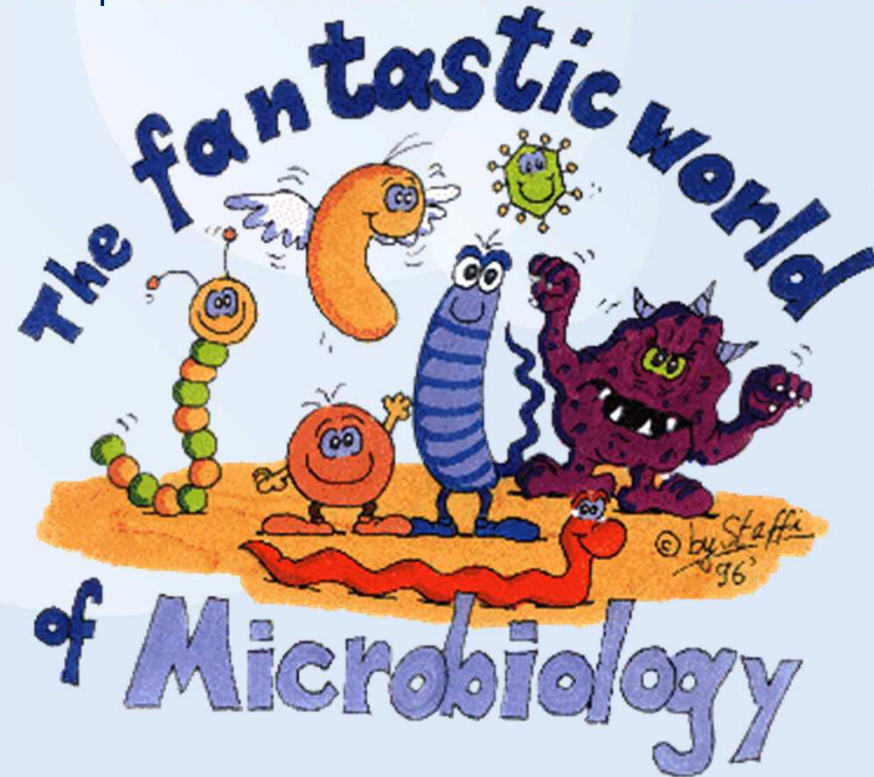
Infekční onemocnění

z latinského *infectio* od slovesa *inficere* = nakazit, napustit

Dochází k poškození hostitelského makroorganismu (člověka) prostřednictvím patogena (cizorodého mikroorganismu), který narušuje vnitřní prostředí makroorganismu, v němž získává prostředí k vlastnímu růstu a množení

Původci onemocnění:

- viry
- bakterie
- houby
- červi
- členovci

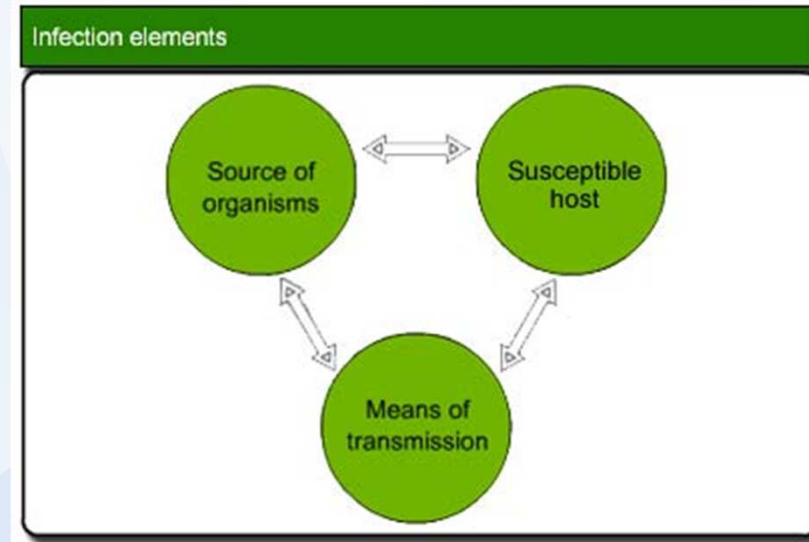

Zákonitosti šíření nákaz

Aby mohlo dojít k přenosu nákazy (tedy i propuknutí onemocnění), musí být splněny 3 podmínky.

- 1) Přítomnost zdroje původce nákazy
- 2) Uskutečnění přenosu původce nákazy
- 3) Přítomnost vnímavého jedince

ZDROJ → CESTA PŘENOSU → VNÍMAVÝ JEDINEC

Zákonitosti šíření nákaz

- **Zdroj původce onemocnění**

Infikovaný lidský nebo zvířecí organismus

období nakažlivosti = vylučování původce nákazy (různě dlouhé)

2 formy zdrojů u člověka

- Osoby s klinickým průběhem
- Nosiči – nemají žádné příznaky onemocnění
(nosičství v inkubační době, v rekonvalescenci, při bezpříznakovém průběhu infekce, při přetrvávající infekci)

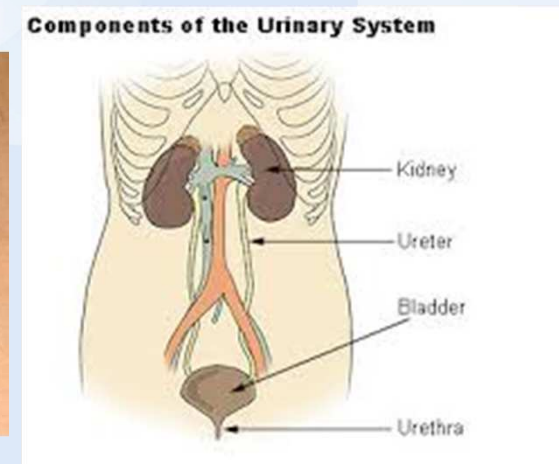
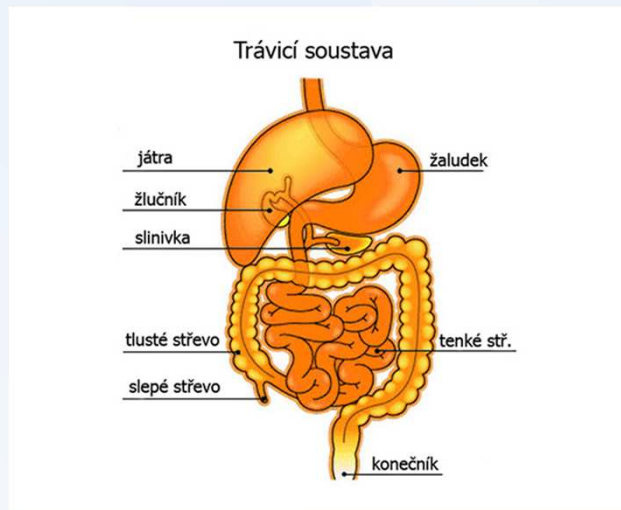
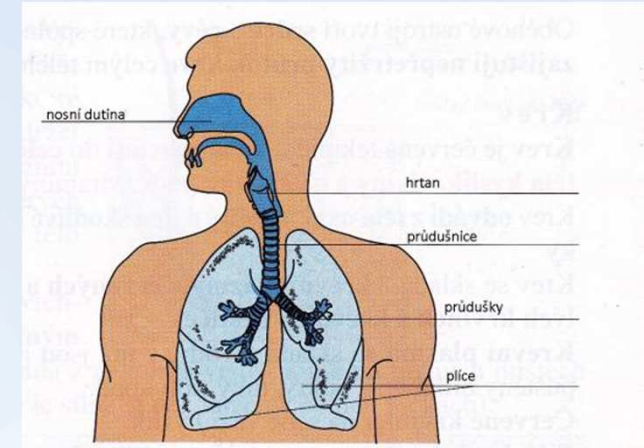
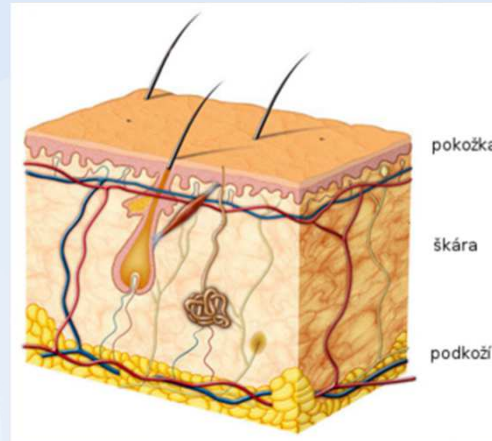

Zákonitosti šíření nález

- **Cesta přenosu**

Vstupní brány infekce

- Kůže
- Sliznice dýchacího ústrojí
- Sliznice trávicího ústrojí
- Oční spojivka
- Urogenitální ústrojí

Zákonitosti šíření nákaz – cesta přenosu

❖ **Přímý přenos**

- přímý kontakt
- přenos kapénkami
- přenos pokousáním či poškrábáním zvířetem
- přenos přes placentu

❖ **Nepřímý přenos**

- předměty
- vehikuly
- biologickými produkty
- vektorem
- vzduchem

Zákonitosti šíření nákaz

- **Vnímavý organismus**

O vnímavosti rozhoduje řada faktorů, ne vždy musí dojít k infekci a infekce nemusí znamenat rozvoj onemocnění

Rozhodující je věk, imunitní odpověď, genetické faktory, výživový stav, fyzická kondice, jiná onemocnění, osobní návyky (kouření, alkohol, užívání léků), psychologické faktory (stres, vůle, víra, deprese,..)

Vrozená imunita – pohyb řasinek v dýchacím ústrojí, kyselé prostředí v žaludku, tvorba zánětu,..)

Získaná imunita

- mateřské protilátky
- podání hotových protilátek (tzv. lidský gamaglobulin)
- po prodělaném onemocnění
- **po očkování**

Epidemiologická opatření

❑ **Eliminace zdroje**

- diagnostika, izolace a léčba nemocných
- hlášení infekčních nemocí
- aktivní vyhledávání dalších nemocných a z nemoci podezřelých

❑ **Přerušení cesty přenosu**

- dezinfekce
- dezinsekce
- deratizace
- sterilizace

❑ **Zvýšení odolnosti populace**

- OČKOVÁNÍ